

Het goede nieuws van Gods genade

In het Bijbelboek dat bekend staat als: “De Handelingen van de Apostelen”, maar waarin de handelingen van de Opgestane Heer in de hemel zijn vastgelegd (Hand. 1:1), gebruikt de schrijver, Lukas, het woord evangelie twee maal. Het werkwoord *euangelizo* (evangeliseren) komt er op vele plaatsen voor.

Jezus is de Koning van het toekomstige rijk

In de eerste twee teksten waar over “evangeliseren” wordt gesproken, gaat het om de bekendmaking van het goede nieuws dat Jezus de Messias is, dus dat de beloofde Messias is gekomen. Over de apostelen en de gemeente van Jeruzalem schrijft Lukas:

*“En zij hielden niet op elke dag in de tempel en aan huis te leren en te **verkondigen**¹ dat Jezus de Christus is”... “Zij dan die verstrooid waren, gingen [het land] door en **verkondigden** het woord” (Hand. 5:42, 8:4)*

Het goede nieuws dat Filippus, één van de zeven “diakenen” uit Jeruzalem, bekend maakte aan de Samaritanen toen de gemeente van Jeruzalem door vervolging was verstrooid, wordt door Lukas “het evangelie aangaande het koninkrijk van God en de naam van Jezus Christus” genoemd:

*“Toen zij echter Filippus geloofden, die **het evangelie aangaande het koninkrijk van God en van de naam van Jezus Christus verkondigde**, werden zij gedoopt, zowel mannen als vrouwen... Toen zij dan het woord van de Heer betuigd en gesproken hadden, keerden zij terug naar Jeruzalem en **verkondigden het evangelie aan vele dorpen van de Samaritanen**” (Hand. 8:12,25)*

In het gebied dat tegenwoordig bekend staat als de “West Bank” verkondigde Filippus, aanvankelijk alleen maar later met hulp van Petrus en Johannes, dat het rijk van God nabij was gekomen. Aan dat bericht, dat in Judea al enkele jaren was verspreid, voegde hij “de naam van Jezus Christus” toe. Filippus vertelde aan de Samaritanen dat Jezus van Nazareth door God tot koning was gezalfd, was opgewekt uit de doden en was bekleed met onvergankelijkheid, zodat Hij zou heersen in het toekomstige messiaanse rijk.

Toen de “diaken” Stefanus was gestenigd en talloze leden van de gemeente van Jeruzalem naar het buitenland waren gevlucht, begon men het evangelie niet langer

¹ Waar in een tekstcitaat het woord “verkondigen” vet gedrukt is, staat in de oorspronkelijke Griekse tekst van het Nieuwe Testament het werkwoord *euangelizoo* (= evangeliseren).

alleen aan Hebreeuws-sprekende (orthodoxe) Joden, maar ook aan Hellenistische (geseculariseerde) Joden door te geven. Het goede nieuws dat men hun vertelde, hield in dat Jezus “Heer” (Gr. *kurios*) is, dus de messiaanse koning:

*“Er waren echter onder hen enige Cyprische en Cyreneïsche mannen, die in Antiochië kwamen en ook tot de Griekssprekenden spraken en hun de Heer Jezus **verkondigden**”... “Paulus en Barnabas nu verbleven in Antiochië en leerden en **verkondigden** met nog vele anderen het woord van de Heer” (Hand. 11:20, 15:35).*

In het Pisidische Antiochië (Hand. 13:14-15) zei Paulus later tegen Joden die in de synagoge waren samengekomen:

*“En wij **verkondigen** u de belofte, tot de vaderen gekomen, dat God deze heeft vervuld aan ons, hun kinderen, door Jezus te verwekken, zoals ook in de tweede psalm geschreven staat: ‘U bent mijn Zoon, heden heb Ik u verwekt’” (Hand. 13:32-33)*

De belofte die God aan hun voorouders had gegeven: dat er eens een nakomeling van David geboren zou worden voor wie de HERE een Vader zou zijn en wiens koningschap zou worden bevestigd (2 Sam.7:12, Psa.132:11), was in hún dagen in vervulling gegaan. Dit Schriftwoord werd vervuld toen het kind Jezus door Gods Geest werd verwekt in Zijn moeder, Maria (Luk.1:35). Omdat de Heer geen aardse vader had, wordt Hij Gods Zoon genoemd (Luk.1:35). Na zijn dood aan het kruis en zijn begrafenis is Hij opgewekt tot onvergankelijkheid, want Hij zou “geen ontbinding zien” (Psa.16:10) en de weldadigheden van David ontvangen die “betrouwbaar” zijn (Jes. 55:3). Deze voorzeggingen van de profeten zijn niet in David vervuld, want David rust nog steeds in zijn graf. Ze hebben betrekking op de aan David beloofde nakomeling (Hand. 13:34-37).

Door lijden ging de Messias Zijn heerlijkheid in

Toen Filippus op een eenzame weg een Ethiopische eunuch ontmoette, die in zijn wagen Jesaja 53 zat te lezen, “evangeliseerde hij hem Jezus”. Filippus legde aan deze hoge ambtenaar uit, dat Jesaja’s profetie over de Knecht van de HEERE is vervuld in de persoon van de Messias, Die door lijden Zijn heerlijkheid is binnengaan (vgl. Luk. 24:26). Omdat Hij “Zijn ziel tot een schuldoffer heeft gesteld”, is Hij door God bekleed met onvergankelijkheid (Jes. 53:10b). Hij zal het rijk van God op aarde vestigen en al Zijn vijanden overwinnen (Jes. 53:10b-12). Na het gesprek met de Ethiopische pelgrim bracht Filippus dezelfde boodschap in het kustgebied van Israël:

*“En Filippus opende zijn mond en te beginnen van die Schrift **verkondigde** hij hem Jezus” ... “Filippus echter werd in Asdod gevonden, en hij ging [het land] door en **verkondigde het evangelie** aan alle steden, totdat hij in Caesaréa kwam” (Hand. 8:35,40)*

Het “goede nieuws” dat Petrus in het huis van de Romein Cornelius mocht doorgeven nadat hij daartoe opdracht had ontvangen vanuit de hemel (Hand. 15:7), vat Lukas op de volgende manier samen:

*“Het woord dat Hij aan de zonen van Israël heeft gezonden, toen Hij vrede **verkondigde** (Gr. evangeliseerde) door Jezus Christus – Deze is aller Heer: U weet wat er is gebeurd door heel Judéa, te beginnen van Galiléa, na de doop die Johannes heeft gepredikt, [met] Jezus van Nazareth, hoe God Hem heeft gezalfd met Heilige Geest en met kracht. Hij is [het land] doorgegaan, terwijl Hij goeddeed en allen gezond maakte die door de duivel waren overweldigd, want God was met Hem. En wij zijn getuigen van alles wat Hij heeft gedaan, zowel in het land van de Joden als <in> Jeruzalem. Hem hebben zij ook gedood door Hem te hangen aan een hout. Deze heeft God op de derde dag opgewekt, en gegeven dat Hij openbaar werd, niet aan het hele volk, maar aan getuigen die door God tevoren verkozen waren, aan ons die met Hem hebben gegeten en gedronken, nadat Hij uit [de] doden was opgestaan. En Hij heeft ons bevolen aan het volk te prediken en te betuigen dat **Deze het is die door God is aangesteld als Rechter van levenden en doden**. Van Hem getuigen alle profeten dat ieder die in Hem gelooft, vergeving van zonden ontvangt door Zijn naam” (Hand. 10:36-43)*

Tegen het huis van Cornelius zei Petrus, dat God aan de “zonen van Israël”, dus aan de afstammelingen van de aartsvader Jakob, vrede heeft “geëvangeliiseerd” door Jezus Christus. Het goede nieuws van vrede was bekend gemaakt in “heel Judéa, te beginnen van Galiléa”, nadat Johannes de dooper het volk had opgeroepen om zich te bekeren, waarbij de profeet zijn bekeerlingen doopte in water. De boodschap van vrede werd bevestigd doordat de Here Jezus “goeddeed en allen gezond maakte die door de duivel waren overweldigd”. Voor dat doel had “God Hem gezalfd met heilige Geest en met kracht”. De vrede die door Hem tot stand werd gebracht, was in de eerste plaats bevrijding uit de macht van de duivel. Wie lichamelijk of geestelijk ziek waren omdat ze in de greep van boze machten verkeerden, werden door de Messias gezond gemaakt. De wondertekens die de Heiland verrichtte wezen vooruit naar het toekomstige koninkrijk der hemelen, waarin de satan zal zijn gebonden (Openb.20:2) en de mensheid niet langer zal kunnen misleiden en overheersen (Openb.20:3).

Ondanks het feit dat “Jezus van Nazareth” alle bezetenen en zieken goeddeed en genas, omdat God met Hem was, werd Hij door de leiders in Jeruzalem gedood aan een kruis. Maar God heeft Hem op de derde dag opgewekt. Zó werd Hij “aller Heer” – niet alleen de Heer van de levenden, maar ook van de doden (Rom. 14:9) – en de Rechter van allen. Hij zal een rechtvaardig vonnis vellen, door aan de verdrukken verdrinking te vergelden en de verdrukten rust te schenken (2 Thess. 1:6-7). De opgestane Heer zal “wreken”, dat wil zeggen: het rechtsevenwicht herstellen (Rom. 12:19, 2 Thess. 1:8).

Volgens Petrus hebben alle profeten van de Messias getuigd dat “ieder die in Hem gelooft, vergeving van zonden ontvangt door Zijn naam”. Over de Messias heeft Jesaja geprofeteerd:

“Door de kennis van Hem zal de Rechtvaardige, Mijn Knecht, velen rechtvaardig maken, want Hij zal hun ongerechtigheden dragen” (Jes. 53:11).

“Wanneer de HEERE in Zijn macht bij Israël is” zal Hij als hun “Rechter”, “Koning” en “Wetgever” Israël verlossen. Het volk dat in Sion woont, zal dan niet meer zeggen: “Ik ben ziek”, want het heeft “vergeving van ongerechtigheid ontvangen” (Jes. 33:21-24). In de messiaanse tijd, wanneer het nieuwe verbond van kracht is, zal de HEERE Israëls “ongerechtigheid vergeven en aan hun zonden niet meer denken” (Jer. 31:34).

Bekeert u, want het rijk van God komt

Uit het verslag dat Lukas geeft van het optreden van Paulus in de stad Lystra blijkt, dat het evangelie dat de apostel aan de volken verkondigde, een oproep tot bekering inhield. Paulus en Barnabas zeiden tegen de inwoners van die stad:

*“Ook wij zijn mensen van gelijke natuur als u en **verkondigen** u dat u zich van deze nietige [goden] moet **bekeren** tot [de] levende God, die de hemel, de aarde, de zee en alles wat daarin is, heeft gemaakt”... “En nadat zij aan die stad [Derbe] **het evangelie** hadden **verkondigd** en vele discipelen hadden gemaakt, keerden zij terug naar Lystra...” (Hand. 14:15,21)*

“Dat u zich van deze nietige goden **moet** bekeren” is een interpretatie van de vertalers. In de oorspronkelijke tekst van het boek Handelingen staat:

“We zijn mensen met dezelfde emoties als u, u evangeliserende zich te keren van deze nietsen tot DE God, de Levende, die maakt de hemel en de aarde en de zee en al wat in hen is”.

Dat de volken zich van afgoden tot de levende God mogen wenden, is geweldig goed nieuws. Toen het gezin van Cornelius heilige Geest ontving, waren de discipelen uit Israël daar aanvankelijk erg verbaasd over, en zeiden:

“Dus ook aan de volken heeft God de bekering tot [het] leven gegeven!” (Hand. 11:18).

Bekering is een Godsgeschenk! Het is een enorm voorrecht, om niet langer nep-goden te hoeven dienen maar de Schepper te mogen vereren, de Enige die werkelijk helpen kan. Volken ontvangen de “bekering ten leven” ter voorbereiding op de komst van het

koninkrijk der hemelen, waarin de Messias het “aardrijk in gerechtigheid zal oordelen” (Hand. 17:22-31).

De filosofen uit de school van Epicurus en de Stoa, die Paulus in Athene hadden horen spreken, begrepen de boodschap van de apostel niet goed. Ze vroegen zich af, waarover hij het eigenlijk had.

*“En ook sommigen van de Epicureïsche en Stoïcijnse wijsgeren redetwistten met hem [Paulus], en sommigen zeiden: ‘Wat wil deze naprater toch zeggen?’ En anderen: ‘Hij schijnt een verkondiger van vreemde goden te zijn’ – omdat hij hun Jezus en de opstanding **verkondigde**” (Hand. 17:18)*

Blijkbaar had Paulus gesproken over Jezus en de opstanding (Gr. *anastasis*), maar de Atheners meenden dat hij het over een onbekende god (Jezus) en een onbekende godin (Anastasis) had. Het begrip “opstanding” kenden ze niet. Toen Paulus hun uitlegde wat hij verkondigde (Hand. 17:22-31), haakten ze af zodra de apostel begon te spreken over de opstanding van Christus uit de doden (Hand. 17:31-32). Dat een dode weer levend was geworden vonden ze een bespottelijke gedachte, laat staan dat alle doden eens weer tot leven zouden komen om door de Messias te worden geoordeeld.

Uit de reactie van de Atheners blijkt, dat Paulus “Jezus en de opstanding evangeliseerde”, dus de mensen het goede nieuws bracht dat Jezus is opgestaan uit de doden, met een onvergankelijk leven, om dat leven te kunnen geven aan ieder die Hem aanroept en op Hem vertrouwt. Christus is de Eersteling van een geweldig grote oogst (1 Kor. 15:20). Aan die boodschap verbond de apostel een oproep tot bekering. Hij zei:

“Met voorbijzien dan van de tijden der onwetendheid beveelt God nu aan de mensen, dat zij zich allen overal moeten bekeren, omdat Hij een dag heeft bepaald, waarop Hij het aardrijk in gerechtigheid zal oordelen door een Man Die Hij [daartoe] heeft bestemd, waarvan Hij aan allen zekerheid heeft gegeven door Hem uit [de] doden op te wekken” (Hand. 17:30-31).

“Moeten bekeren” is geen goede weergave van de oorspronkelijke tekst, want daarin ontbreekt het woord “moeten”. De oude Statenvertaling geeft wat Lukas schreef nauwkeuriger weer: “God dan, de tijden der onwetendheid overzien hebbende, verkondigt nu aan alle mensen alom, dat zij zich bekeren”.

Het woord tot de volken

Tijdens een bijeenkomst van de apostelen en oudsten in Jeruzalem sprak Petrus over “het woord van het evangelie”. Lukas geeft van deze toespraak het volgende verslag:

*“Enigen echter van hen die van de sekte der farizeeën waren, die tot geloof waren gekomen, stonden uit [hun midden] op en zeiden dat men hen [gelovigen uit de volken] moest besnijden en bevelen de wet van Mozes te bewaren. En de apostelen en oudsten vergaderden samen om deze zaak te bezien. Toen er nu veel redetwist was ontstaan, stond Petrus op en zei tot hen: Mannen broeders, u weet dat God lang geleden mij onder u heeft uitverkoren, opdat de volken door mijn mond **het woord van het evangelie** zouden horen en geloven. En God, die de harten kent, heeft getuigenis gegeven door aan hen de heilige Geest te geven evenals ook aan ons; en Hij heeft geen enkel onderscheid gemaakt tussen ons en hen, daar Hij door het geloof hun harten heeft gereinigd. Nu dan, waarom verzoekt u God door een juk op de hals van de discipelen te leggen, dat noch onze vaders noch wij in staat zijn geweest te dragen?”* (Hand. 15:5-10).

Het “woord van het evangelie” dat Petrus had doorgegeven aan de volken, nadat God hem daartoe had geroepen (Hand. 10:1-24) hield in, dat Jezus de “Christus” [de Messias] is en de “Heer van allen” (Hand. 10:36). Petrus verkondigde aan de volken hetzelfde “goede nieuws” dat de apostelen eerder aan de Joden hadden gebracht. Omdat Jezus gehoorzaam is geweest tot de dood en door God is opgewekt uit de doden, is Hij de Heer en de Rechter van levenden en doden geworden (Hand. 10:42, Rom. 14:9). Wie in Hem gelooft ontvangt vergeving van zonden door Zijn naam (Hand. 10:43, 13:38-39). Wie het goede nieuws van het koninkrijk aanvaardt, ontvangt de heilige Geest die in het Oude Testament is beloofd (Hand. 15:8-9). Petrus verkondigde de volken bevrijding uit de greep van de zonde, voor ieder die uitzielt naar het komende rijk en zijn vertrouwen vestigt op de door God gezalfde Koning.

In Handelingen 16 wordt “het evangelie verkondigen” dan ook aangeduid als: “de volken hulp bieden” (Hand. 16:9).

*“Toen zij nu Mysië waren voorbijgereisd, kwamen zij in Troas. En Paulus kreeg ’s nachts een gezicht: een Macedonisch man stond [daar] en smeekte hem aldus: ‘Kom over naar Macedonië en **help ons!**’ Toen hij nu het gezicht had gezien, trachtten wij terstond naar Macedonië te reizen, daar wij [daaruit] opmaakten dat God ons had geroepen om hun **het evangelie te verkondigen**”* (Hand. 16:8-10).

In zijn brief aan de Romeinen zou Paulus schrijven:

“Want er is geen onderscheid tussen Jood en Griek, want dezelfde Heer van allen is rijk jegens allen die hem aanroepen: ‘want ieder die de naam van [de] Heer zal aanroepen, zal behouden worden’. Hoe zullen zij nu Hem aanroepen in Wie zij niet geloofd hebben? En hoe zullen zij geloven in Hem van Wie zij niet gehoord hebben? En hoe zullen zij horen zonder iemand die predikt?” (Rom. 10:13-14)

Evangeliseren is: de volken bekendmaken dat het aardrijk eens rechtvaardig zal worden geoordeeld en bestuurd door een Man die God daartoe heeft bestemd (Hand. 17:31). Wie Hem aanroept, wordt door Hem gered en zal Zijn rijk mogen binnengaan.

Het evangelie van de genade van God

Het evangelie dat Paulus en zijn medewerkers in de stad Iconium² brachten, was “het woord van de genade van de Heer”, een bericht dat werd bevestigd doordat de apostelen “tekenen en wonderen” verrichtten (Hand. 14:3). Het was de boodschap van het komende rijk van de Messias, dat men door Gods genade kan ingaan en waarin ziekte en demonische gebondenheid niet langer zullen voorkomen.

In Iconium wekte deze boodschap zoveel tegenstand, dat men plannen maakte om de apostelen te vermoorden. Om die reden besloten Paulus en zijn medewerkers om Iconium te verlaten en in Lycaónië te gaan “evangeliseren”:

*“Toen er nu een plan ontstond zowel van de volken als van de Joden met hun oversten, om hen te mishandelen en te stenigen, vluchtten zij, toen zij het gewaar werden, naar de steden van Lycaónië, Lystra en Derbe en de omstreken, en **verkondigden daar het evangelie**” (Hand. 14:5-7)*

Toen Paulus jaren later afscheid nam van de oudsten van de gemeente van Efeze, gebruikte hij de uitdrukking: “het evangelie van de genade van God”. De apostel zei:

*“Maar ik reken mijn leven niet als kostbaar voor mijzelf, opdat ik mijn loop volbreng en de bediening die ik van de Heer Jezus heb ontvangen, om **het evangelie van de genade van God te betuigen**” (Hand. 20:24).*

In het “evangelie van de genade van God” dat Paulus als dienaar van Christus mocht verkondigen, stond – net als in het goede nieuws dat Petrus aan het huis van Cornelius mocht vertellen – het koninkrijk van God centraal. Want de “bediening” die Paulus “van de Heer Jezus had ontvangen, om het evangelie van de genade van God te betuigen” (Hand. 20:24) hield in, dat hij in Asia was “**rondgegaan om het koninkrijk te prediken**” (Hand. 20:25). Hij had verkondigd en geleerd “in het openbaar en in de

² Het tegenwoordige Konya.

huizen”, waarbij hij “zowel aan Joden als Grieken de bekering tot God en het geloof in onze Heer Jezus” had gepredikt (Hand. 20:20-21). Paulus hield zich aan wat de Here in Galiléa had gezegd:

“De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabijgekomen; bekeert u en geloof in het evangelie” (Mar. 1:15).

Alleen werd sinds de Paasmorgen openlijk bekend gemaakt dat Jezus de Messias is (vgl. Hand. 2:36). Vóór de opstanding van de Here mocht dit nog aan niemand worden verteld (Matth. 16:20). Dat “het goede nieuws van het koninkrijk” de grondslag is van “het evangelie van de genade van God”, blijkt ook uit wat Petrus tijdens de vergadering in Jeruzalem tegen de verzamelde apostelen en oudsten had gezegd:

*“Maar door de **genade** van de Heer Jezus geloven wij [Joden] behouden te worden op dezelfde wijze als ook zij [heidenen]”* (Hand. 15:11).

Toegang tot het rijk van God is er alleen door Gods genade. Dat had God laten zien door aan een gezin uit de volken de Heilige Geest te geven, op precies dezelfde manier als aan de Joodse discipelen (Hand. 15:8-9, vgl. Hand. 10:1-11:18).

Van begin tot eind: het koninkrijk van God

Handelingen is het tweede boek, dat Lukas heeft geschreven. Zijn eerste boek³ beschrijft wat Jezus deed en leerde toen Hij nog op aarde was. Deel twee beschrijft wat Jezus door Zijn apostelen deed en leerde nadat Hij was opgenomen in de hemel:

*“Het eerste boek heb ik gemaakt, Theophilus, over alles wat Jezus is begonnen zowel te doen als te leren, tot op de dag dat Hij werd opgenomen, nadat Hij door [de] heilige Geest zijn opdrachten had gegeven aan de apostelen die Hij had uitverkoren, aan wie Hij zich ook, nadat Hij had geleden, levend heeft vertoond met vele duidelijke bewijzen, terwijl Hij gedurende veertig dagen door hen werd gezien en **met hen sprak over de dingen die het koninkrijk van God betreffen**”* (Hand. 1:1-3)

Tijdens de “veertigdagen tijd”, de periode tussen Zijn opstanding en Zijn hemelvaart, sprak de Here Jezus met Zijn discipelen “over de dingen die het koninkrijk van God betreffen” (Hand. 1:3). Zij hadden dit onderwijs nodig om “zowel in Jeruzalem als <in> heel Judea en Samaria en tot aan [het] einde van de aarde” (Gr. *tes ges*, d.w.z. van het *land*; Hand. 1:8) als Zijn getuigen te kunnen optreden.

³ Het Lukas-evangelie.

Op de dag dat de Here Jezus werd opgenomen in de hemel, stelden de discipelen de Here een belangrijke vraag. Zou het rijk, waarover Hij nu al veertig dagen onderwijs had gegeven, spoedig verschijnen? Zou dat rijk nog tijdens hun leven komen, zou de Here binnen enkele jaren vanaf de troon van David over Israël gaan regeren (vgl. Luk. 1:32-33)?

*“Zij dan die waren samengekomen, vroegen Hem aldus: **Heer, zult u in deze tijd het koninkrijk voor Israël herstellen?** Hij echter zei tot hen: **Het komt u niet toe tijden of gelegenheden te weten die de Vader in zijn eigen macht heeft gesteld**” (Hand. 1:6-7)*

De Here gaf op deze vraag een ontwijkend antwoord. Hij ontkende niet dat het koninkrijk voor Israël zou worden hersteld – dat was immers voorzegd door de profeten en ook door de engel Gabriël (Luk. 1:32-33) – maar hij zei dat alleen zijn Vader wist wanneer dit zou plaatsvinden. Vóór Zijn kruisiging had hij precies hetzelfde tegen hen gezegd:

“Van die dag of dat uur echter weet niemand, ook de engelen in [de] hemel niet, ook de Zoon niet, behalve de Vader” (Mar. 13:32, Matth. 24:36)

Filippus, Petrus en Johannes gaven *“het goede nieuws aangaande het koninkrijk van God en de naam van Jezus Christus”* aan Samaritanen door (Hand. 8:12). Wie deze boodschap geloofden, “werden gedoopt”. Gezien het begin van Lukas’ boek (Hand. 1:5) moeten we daaronder niet verstaan, dat zij in water werden gedoopt, maar dat zij de Geest ontvingen. Ook de huisgenoten van Cornelius ontvingen de Geest, zodra zij de boodschap van het komende rijk en van Jezus als de Heer van dat rijk hoorden en dat goede nieuws geloofden (Hand. 10:44, 11:15-17, 15:8-9). Toen herinnerde Petrus zich, dat de Here Jezus had gezegd:

“Johannes doopte wel met water, maar u zult met [de] heilige Geest worden gedoopt” (Hand. 1:5, 11:16).

Paulus en zijn medewerkers hielden de gelovigen in Klein Azië voor, dat zij “door vele verdrukkingen het koninkrijk van God moesten binnengaan”:

*“En nadat zij aan die stad [Derbe] het evangelie hadden verkondigd en vele discipelen hadden gemaakt, keerden zij terug naar Lystra, naar Iconium en naar Antiochië en versterkten de zielen van de discipelen, terwijl zij hen vermaanden in het geloof te blijven en **dat wij door vele verdrukkingen het koninkrijk van God moeten binnengaan**” (Hand. 14:21-22)*

“Behouden worden” betekent volgens de apostelen: “het koninkrijk van God binnengaan” en daarin een lotsdeel ontvangen. Zoals de Here Jezus de weg van vernedering en lijden is gegaan, zo zullen ook Zijn volgelingen verdrukt worden. Ook voor hen is het: “door lijden tot heerlijkheid”, want een dienstknecht staat niet boven zijn heer (Matth. 10:24-25). Dit lijden zal dikwijls bestaan uit vervolging en verdrukking, want de boodschap van het komende rijk wordt door de tegenwoordige wereldheersers opgevat als een belediging en een bedreiging.

Toen hij in Eféze kwam, ging Paulus naar de synagoge en gaf daar drie maanden lang onderricht aan de Joodse gemeenschap betreffende het koninkrijk van God:

“Hij nu ging in de synagoge en sprak vrijmoedig drie maanden lang en betoogde en overreedde [de mensen] betreffende <de dingen van> het koninkrijk van God” (Hand. 19:8).

Op zijn zendingsreizen vertelde Paulus de mensen over het komende rijk. In Handelingen 20 vat de apostel zijn loopbaan als volgt samen:

*“En nu, zie, ik weet dat u allen onder wie ik ben rondgegaan om **het koninkrijk te prediken**, mijn gezicht niet meer zult zien”* (Hand. 20:25).

Toen hij als gevangene in Rome was aangekomen, probeerde Paulus de Joden in die stad te overtuigen dat Jezus de Messias is en dat het koninkrijk van God door Hem gestalte zal krijgen:

*“Nadat zij nu voor hem een dag hadden bepaald, kwamen er nog meer bij hem in zijn verblijf, **aan wie hij het koninkrijk van God uitlegde en betuigde, terwijl hij hen trachtte te overtuigen aangaande Jezus**, zowel uit de wet van Mozes als uit de profeten, van 's morgens vroeg tot [de] avond toe”* (Hand. 28:23)

Toen de Joden in Rome de boodschap van de gekruisigde en opgestane Messias verwierpen, wendde Paulus zich tot de niet-Joden. Voor deze koersverandering beriep hij zich op Jes. 6:9-10 en Jes. 40:5. Ook aan de volken verkondigde de apostel het goede nieuws dat Jezus Messias en Heer is en dat het koninkrijk van God er komt door Hem:

*“Hij nu bleef twee hele jaren in zijn eigen huurwoning, en hij ontving allen die bij hem binnenkwamen, **predikte het koninkrijk van God en leerde aangaande de Heer Jezus Christus met alle vrijmoedigheid, ongehinderd”*** (Hand. 28:30-31)

Het boek Handelingen spreekt dus vanaf het begin (1:1-3) tot het eind (28:30-31) over het komende koninkrijk van God. Wie het goede nieuws van het koninkrijk gelooft, zal door Gods genade dat rijk mogen binnengaan.

Samenvatting

1. “Het woord van het evangelie” is in het boek Handelingen het “goede nieuws van het koninkrijk” dat eerder was verkondigd door Johannes de dooper en door de Here Jezus. Johannes kondigde het optreden van de Messias in Israël aan, maar deed geen enkel teken. De Here Jezus ondersteunde de boodschap met wonderen en tekenen, waaruit Zijn messiaanse roeping bleek. Toen de Here was opgestaan, mochten de discipelen openlijk verkondigen dat de Gekruisigde door God “tot Heer en tot Christus was gemaakt” (Hand.2:36, vgl. Hand.13:32-33) en die boodschap met tekenen bevestigen.

2. Uit Handelingen 20 blijkt, dat het “evangelie van de genade van God” dat de apostel Paulus in Klein-Azië, Macedonië en Griekenland verkondigde, niets anders is dan “de prediking van het koninkrijk” (vergelijk vers 24 met de verzen 25 en 27). Een essentieel onderdeel van het evangelie van het koninkrijk is de boodschap, dat Joden door de **genade** van de Heer Jezus behouden worden, **op precies dezelfde manier** als niet-Joden (Hand. 15:11). Wie op de Heer vertrouwt, ontvangt door Hem “vergeving van zonden”⁴ en mag het rijk binnengaan dat nu nog verborgen is maar in de toekomst zal worden geopenbaard.

3. Niet wie zich inspant om de wet van Mozes nauwgezet te houden (Gal. 3:2), maar wie de boodschap van genade en vergeving van zonden door de opgestane Messias aanvaardt, ontvangt de heilige Geest die in het Oude Testament is beloofd. De apostel Petrus zei tegen niet-Joden: *“Deze [Jezus] is het die door God is aangesteld als Rechter van levenden en doden. Van Hem getuigen alle profeten dat ieder die in Hem gelooft, vergeving van zonden ontvangt door Zijn naam. Terwijl [hij] deze woorden nog sprak, viel de heilige Geest op allen die het woord hoorden”*⁵ (Hand. 10:42-44).

4. Nadat de Here Jezus was gekruisigd en was opgestaan uit de doden, werd verkondigd dat de Messias door lijden Zijn heerlijkheid was ingegaan, zoals was voorzeggd door David (Psa. 22) en door de profeet Jesaja (Hand. 8:26-35, vgl. Luk. 24:26). Ook de volgelingen van de Here Jezus moeten “door vele verdrukkingen het koninkrijk binnengaan” (Hand. 14:22), want “een knecht staat niet boven zijn heer”.

⁴ Zo iemand is niet langer een slaaf van de zonde, hij wordt van zonden bevrijd (Hand. 10:43, 13:38-39)

⁵ “Die het woord hoorden” betekent in dit verband: Die er gehoor aan gaven, die het geloofden.

5. Het evangeliewoord dat door Paulus en zijn medewerkers aan de volken werd meegedeeld bracht, net als het evangelie dat de Here Jezus in Israël predikte (Mar. 1:14-15), een oproep tot bekering met zich mee. Paulus “evangeliseerde” de volken, dat zij zich van hun “nietige [goden] zouden bekeren tot [de] levende God, die de hemel, de aarde, de zee en alles wat daarin is, heeft gemaakt” (Hand. 14:15, 17:22-31).

6. Gedurende het tijdvak dat Lukas in het boek Handelingen beschrijft, was het koninkrijk nog niet van Israël weggenomen. De “oversten van Israël” hadden gehandeld uit onwetendheid (Luk. 23:34, Hand. 3:17), en kregen daarom opnieuw gelegenheid om zich te bekeren. De boodschap van de opgestane en verheerlijkte Messias en Zijn komend rijk werd nog met tekenen bevestigd. Aan het eind van het boek Handelingen, toen niet alleen de leiders in het land maar ook de leiders in de diaspora het evangeliewoord verwierpen, constateerde Paulus, dat het rijk van hen was weggenomen: “*Het zij u dan bekend dat deze behoudenis van God tot de volken is gezonden; zij zullen ook horen!*” (Hand. 28:28). Zo werd de oordeelsaankondiging van de Here Jezus vervuld (Matth. 21:43, Mar. 12:9, Luk. 20:16).

7. De heilsboodschap die na Israëls verwerping werd verkondigd aan de volken, was hetzelfde goede nieuws dat eerder was bekendgemaakt aan Israël. “*Deze behoudenis van God*” [de boodschap van redding door de Messias die jullie, Israëlieten, hebben gehoord maar niet hebben geloofd] “*is tot de volken gezonden*” (Hand. 28:28, vgl. vs.23).

Om verder te lezen

Blom, A.H. (1863) *De leer van het Messiasrijk bij de eerste christenen volgens de Handelingen der Apostelen*. Een bijdrage tot de Bijbelsche theologie. Dordrecht: P.K.Braat.

Bruce, F.F. (1980) *Commentary on the Book of Acts*. The English Text with Introduction, Exposition and Notes. Grand Rapids: W.B.Eerdmans.

Buzzard, A.F. (1994) *Acts 1:6 and the Eclipse of the Biblical Kingdom*. Evangelical Quarterly 66:197-215.

Czerwinski, C. (1932) *Die prophetische Bedeutung der Bekehrung des Paulus*. Artikel in “Das prophetische Wort”.

Da Costa, I. (1826) *Voorlezingen over de Handelingen der Apostelen*. Amsterdam: J.H. den Ouden.

----- (1856) *Beschouwing van het tweede boek van Lucas, genaamd de Handelingen der Apostelen*. Amsterdam: H.Höveker.

Ströter, E.F. (1907) *Zeiten der Erquickung (Apg.3,20)*. Artikel in “Das prophetische Wort”.

----- (1912) *Was ist es mit der Wiederbringung aller Dinge?* Artikel in "Das prophetische Wort".

* * * * *